

VIII.1. Ogólne zasady kwalifikowalności

1. Wytyczne szczegółowe mogą określać koszty kwalifikowalne lub zakres operacji/inwestycji objętej pomocą.
2. W zakresie inwestycji realizowanych w ramach art. 73 i art. 77 rozporządzenia 2021/2115 finansowanych w formie dotacji do kosztów kwalifikowalnych zalicza się w szczególności koszty:
  - 1) transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn i urządzeń objętych operacją, a także koszty montażu;
  - 2) rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędną w celu realizacji operacji.
3. Do kosztów ogólnych zalicza się w szczególności koszty:
  - 1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w tym:
    - a) kosztorysów inwestorskich,
    - b) projektów budowlanych,
    - c) wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków,
    - d) projektu OZE (odnawialne źródła energii) i termomodernizacji,
    - e) audytu energetycznego;
  - 2) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego;
  - 3) związane z kierowaniem robotami budowlanymi.
4. W przypadku gdy pomoc dotyczy zakupu nowych pojazdów, nowym pojazdem, zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym, jest pojazd fabrycznie nowy, który nie był zarejestrowany.
5. Nie są wspierane operacje/inwestycje, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, o ile wytyczne szczegółowe nie stanowią inaczej.
6. Nie są wspierane operacje/inwestycje, które mają charakter odtworzeniowy.

VIII.2. Koszty niekwalifikowalne

1. W zakresie inwestycji realizowanych w ramach art. 73 i art. 77 rozporządzenia 2021/2115, z wyłączeniem I.13.2, finansowanych w formie dotacji za inwestycje niekwalifikujące się do przyznania pomocy uznaje się w szczególności:
  - 1) koszty poniesione przed dniem, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów ogólnych – przed dniem 1 stycznia 2023 r.;
  - 2) koszty ogólne związane z operacją w części przekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych, a w przypadku I.10.8 – przekraczające 15% pozostałych kosztów kwalifikowalnych;
  - 3) koszty remontu budynków lub budowli, jeśli nie jest on połączony z ich modernizacją;

- 4) koszty zakupu nieruchomości z wyłączeniem zakupu gruntu stanowiącego element operacji polegającej na budowie budynku inwentarskiego do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach I.10.1.1;
- 5) koszty zakładania sadów i plantacji wieloletnich oraz wymiany w nich nasadzeń;
- 6) koszty leasingu zwrotnego oraz dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak marża finansującego i ubezpieczenie;
- 7) podatek od wartości dodanej (VAT):

a) w przypadku wnioskodawcy będącego rolnikiem w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115 uznaje się, że VAT jest kosztem niekwalifikowalnym,

b) w przypadku wnioskodawcy będącego osobą fizyczną, osobą prawną (w tym również jednostką sektora finansów publicznych) lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej niebędącego rolnikiem – VAT jest kosztem niekwalifikowalnym, z wyjątkiem przypadków gdy nie podlega on odzyskaniu na podstawie krajowych przepisów o podatku VAT;

- 8) koszty zakupu używanych maszyn, urządzeń, wyposażenia, w tym również ich instalacji, z wyłączeniem eksponatów w I.13.1 w ramach operacji dotyczących dziedzictwa kulturowego;
- 9) koszty zakupu zwierząt, nasion i ich siewu oraz roślin jednorocznych i ich sadzenia;
- 10) koszty zakupu samochodów osobowych;
- 11) koszty rozbudowy infrastruktury sieci 5G i sieci światłowodowej;
- 12) koszty inwestycji w nawodnienia w gospodarstwie rolnym oraz związane z tym koszty budowy ujęć wody;
- 13) koszty zakupu kotłów do spalania słomy;
- 14) koszty inwestycji mających na celu dostosowanie do norm lub wymogów unijnych, z wyjątkiem inwestycji wspieranych na zasadach określonych w art. 73 ust. 5 rozporządzenia 2021/2115;
- 15) koszty sporządzenia wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność.

2. Podatek VAT może być kwalifikowalny, gdy brak jest prawnej możliwości odzyskania podatku VAT zgodnie z przepisami prawa krajowego. Oznacza to, iż zapłacony podatek VAT może być uznany za koszt kwalifikowalny wyłącznie wówczas, gdy beneficjentowi zgodnie z obowiązującym prawodawstwem krajowym nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub do ubiegania się o zwrot podatku VAT. Posiadanie wyżej wymienionego prawa (potencjalnej prawnej możliwości) wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli faktycznie zwrot nie nastąpił, np. ze względu na niepodjęcie przez podmiot czynności zmierzających do realizacji tego prawa.

3. Sprawdzenie statusu podatnika VAT powinno być przeprowadzone podczas weryfikacji wniosku o płatność w oparciu o udostępnioną przez Ministerstwo Finansów bazę podatników VAT. Obowiązek dostarczenia interpretacji indywidualnej dotyczy tylko podmiotów, które będą występować w ww. bazie, a do kosztów kwalifikowalnych operacji włączyły podatek VAT. Ww. interpretacja wiąże się z uzyskaniem informacji, czy podmiot ma możliwość odliczenia podatku VAT w związku z działalnością, na którą otrzyma wsparcie.
4. W zakresie interwencji w sektorze owoców i warzyw oraz w sektorze pszczelarskim, dla których koszty niekwalifikowalne zostały określone zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia 2022/126, za niekwalifikowalne uznaje się:
  - 1) ogólne koszty produkcji, w szczególności koszty grzybni (nawet certyfikowanej), nasion i roślin innych niż wieloletnie; środki ochrony roślin (w tym integrowane środki ochrony); nawozy i inne środki; koszty gromadzenia lub transportu (wewnętrznego lub zewnętrznego); koszty przechowywania; koszty pakowania (w tym wykorzystanie opakowań i gospodarowanie nimi), nawet w ramach nowych procesów, koszty operacyjne (zwłaszcza energia elektryczna, paliwo i konserwacja);
  - 2) zwrot pożyczek zaciągniętych w ramach interwencji;
  - 3) zakup gruntów niezabudowanych, których cena przekracza 10% wszystkich kwalifikujących się wydatków związanych z danym działaniem;
  - 4) inwestycje w środki transportu, które mają być wykorzystywane przez beneficjenta w sektorze pszczelarskim lub przez organizację producentów do wprowadzania do obrotu lub dystrybucji;
  - 5) koszty operacyjne dzierżawionych dóbr;
  - 6) wydatki związane z umowami leasingu (podatki, odsetki, koszty ubezpieczenia itd.) oraz koszty operacyjne;
  - 7) umowy na podwykonawstwo lub outsourcing związane z działaniami lub wydatkami wymienionymi jako niekwalifikujące się;
  - 8) wszelkie krajowe lub regionalne podatki lub opłaty fiskalne;
  - 9) odsetki od należnych zobowiązań, z wyjątkiem przypadków, w których wkład wnoszony jest w postaci innej niż bezzwrotna pomoc bezpośrednia;
  - 10) inwestycje w udziały lub kapitał w spółkach, jeżeli dana inwestycja stanowi inwestycję finansową;
  - 11) koszty ponoszone przez podmioty inne niż beneficjent, organizacja producentów lub jej członkowie, zrzeszenia organizacji producentów lub ich członkowie będący producentami lub jednostka zależna lub podmiot wchodzący w skład łańcucha jednostek zależnych w rozumieniu art. 31 ust. 7 rozporządzenia 2022/126, lub – z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez państwo członkowskie – przez spółdzielnię będącą członkiem organizacji producentów;
  - 12) interwencje, które nie mają miejsca w gospodarstwach lub obiektach organizacji producentów, zrzeszenia organizacji producentów lub ich

członków będących producentami ani też w obiektach jednostek zależnych lub podmiotu wchodzącego w skład łańcucha jednostek zależnych w rozumieniu art. 31 ust. 7 rozporządzenia 2022/126 lub – z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez państwo członkowskie – spółdzielni będącej członkiem organizacji producentów;

- 13) interwencje zlecane na zewnątrz lub realizowane przez beneficjenta, organizację producentów poza Unią, z wyjątkiem interwencji promocyjnych, komunikacyjnych i marketingowych, o których mowa w art. 47 ust. 1 lit. f rozporządzenia 2021/2115.